And let us say that מבעה refers to water

ואימא מבעה זה המים –

OVERVIEW

The גמרא (after it concludes discussing the dispute between מבעה whether מבעה whether מבעה or עשן, suggests that perhaps מבעה refers to the מזיק of water. אוו will explain: a) the necessity for this suggestion, b) why water can be considered an אב, and c) what is meant by the מזיק of מזיק.

- ממר נמר 'ביון בקרא 'בייקי לא ממר 'ביון בקרא 'בירוש '

The explanation of this question (ואימא מבעה זה המים) is that since the (סוק(ים) are not conclusively accurate either according to one view (of אדם) are not conclusively accurate either according to one view (סדעה, that it refers to אדם) or the other view (of שמואל that it refers to מבעה, that it refers to water. 4

חוספות has a difficulty:

ואם תאמר והיכן כתיב מים בתורה 5

And if you will say; and where is a מזיק of מים written in the תורה? How can the מבא ask that perhaps מים refers to the מים, when we do not find a מיק explicitly in the מיק?

תוספות answers:

ויש לומר מושלח⁶ וכן הוא אומר (איוב ה⁷) ושולח מים על פני חוצות -

And one can say; that we derive the מים of מים from the פסוק of פסוק it the word מים of מים of מים of מים for so it word ושלה to מים for so it says in a פסוק and he sends waters on the surface of the outdoors.' We derive from this איוב in פסוק refers to מים refers to מים.

תוספות anticipates a difficulty and resolves it:

ואף על גב דשילח בעירה בבהמה איירי -

⁴ If מבעה would refer to water, the לשון מבעה would be appropriate, for water is מבעה (it bubbles; see following תוספות (as opposed to מבעה זה האדם (where it should have been called מבעה זה השן מבעה (where it should have been written נבעה).

¹ The introductory word מבעה indicates that תוספות anticipates the following difficulty: why should we say that מבעה refers to either מים, in opposition to שן יס אדם who maintain that it refers to either שן יס אדם.

² Others amend the text to read 'קראי' in the plural.

 $^{^3}$ See דף ג.ב בסופו.

 $^{^{5}}$ See מזיקין that the אבות are those מזיקין that are clearly stated in the תורה.

 $^{^6}$ שמות [משפטים] כב,ד.

⁷ י פסוק.

And even though that the phrase ושלה את בעירה is certainly referring to cattle; how can we consider that ושלח refers to תוספות. מים responds that -

מכל מקום מים נמי משתמעי מיניה מדאפקיה רחמנא בהמה בלשון ושלח -Nevertheless we can also derive water from this פסוק of השלח, since the תורה chose to refer to the בהמה with the term ושלח; instead of using a different term. This teaches us that the phrase of ושלח את בעירה is referring to water, in addition to referring to .

תוספות anticipates an additional difficulty and resolves it:

ולעיל⁸ דבעי במאי מוקמינן לה לא מצי מוקמינן במים - And previously when the גמרא asked why was it necessary to cite the פסוק סf פסוק האור והחמור ושלח to teach us that ושלח means רגל; seemingly without the פסוק אלחי רגל השור והחמור ושלח, I would still know that ושלח refers to רגל, for what else can the פסוק be referring to (this concludes the question of the תוספות ?(גמרא continues that seemingly, now, this is not a valid question; for if not for the משלחי רגל for eold we not say that the פסוק is referring to?!

תוספות responds that this question is not valid:

דכי נמי מוקמת במים אית לן לאוקומי במילי דשור מדכתיב בעירה -For even if the פסוק ושלה is discussing water (also), it is still necessary for us to assume this פסוק is (certainly) discussing animal matters (such as שן ורגל), since the תורה writes בעירה, which refers to cattle.

asks: תוספות

ראשון כחו הוא - והני מים היכי דמי אי דמשקיל עליה בדקא דמיא ובכח ראשון כחו הוא אב And if you will say; and these waters, which the אב suggests that it is an אב suggests that it is an אב אם, of what type is it; how did it do damage? If he directed a stream of water upon the ניזק, and it was the initial burst that caused the damage; then it is considered his power; it would be an אדם המזיק (there is no need for a new מים לומים לומים לומים אב!

(סנהדרין דף עז,ב) -אי בכח שני גרמא בעלמא הוא כדאמרינן בהנשרפין (סנהדרין דף עז,ב) -And if the water came upon the ניזק only from a secondary force (not from the initial (burst or) flow, then the מזיק is merely a cause of the damage (but not directly doing the damage), and is therefore not liable for it, as the גמרא states in פרק הנשרפין!

תוספות answers:

ויש לומר דמיירי בכח שני וקא משמע לן דבכח שני נמי חייב⁹ -

8

⁸ דף ג_יא.

 $^{^{9}}$ Our אמר is assuming (in this מים that מים is an אב and is teaching us that הוייב is הייב. The מהרא is הנשרפין is

And one can say that we are discussing where the damage was from the secondary force and this פסוק is teaching us that one is liable by the מִים of מִים, for damages caused even by a secondary force.

תוספות offers an alternate solution:

תוספות anticipates a difficulty:

ואף על גב דאתי במה הצד¹³

And even though we derive this ruling of פותקין ביבותיהן from the מה הצד of our מה הצד why is there a necessity to consider משנה?!

מוספות answers:

הוה אמינא דאיצטריך לכותבו לחייב כלים דמבור לא הוה שמעינן

For I would think that it is necessary for מים to written in the חורה as a distinct אב in order to make the בעל המים liable if the מים damaged כלים, for we could not have assumed that he is כלים, if we derived מים solely from the מים should be considered an independent אבר השוה and be liable for כלים as well.

תוספות concludes:

והוה מצי למיפרך מאי לא זה וזה שיש בהן רוח חיים אלא דבלאו הכי משני שפיר:
And the מבעה refers to מבעה by

according to the מסקנא where there is no מים מים, and therefore פנור is indeed פטר. See מהר"ם. Alternately the גמרא הנשרפין is discussing a case where a person was killed through this stream of water, therefore it is understood that if it is merely a פטור ממיתה, the perpetrator is פטור ממיתה, for it is not his כח שני פער מין, just as ממונו (see יונ אות קיז אות מא וחדושי ר"נ אות קיז ממונו (see יונ אות קיז שור מא וחדושי ר"נ אות מא וחדושי ר"

3

 $^{^{10}}$ תוספות anticipates the difficulty that if the מים did damage בור it is בור; there is no need for a new אב.

¹¹ אמרא משנה that even though people are occasionally permitted to empty their sewers into the דף ו,א [see, however, following footnote # 12]) nonetheless they are liable for damages. This is different from בור since the sewers are emptied ברשות בי"ד.

¹² It would seem to have been collected and done damage in the רה"י, since we derive מים from ושלח where the פסוק where the פסוק states מבשדה אחר See, however [previous footnote # 11], הידושי ר"נ אות קטו.

¹³ See אדא בר אהבה comes to include 'משנה comes to include 'פותקין ביבותיהן וכו'.

¹⁴ See 'Thinking it over' # 3.

asking, if מבעה refers to מים what does the משנה mean when it states that these two (שור ומבעה) that are alive are not like אי ? If מים is מבעה than it does not have a רוה than it does not have a מים is מבעה אושר מבעה ומבעה is מבעה מבעה מבעה is מבעה without resorting to this refutation.

SUMMARY

The גמרא suggests that מבעה זה המים (for ושלח can refer to מים [also]), since the פסוקים are not מים according to either בי סר שמואל. The case of מים is either if it damaged מים, or it damaged לאחר שנחו teaches us that the מים even for חייב is המזיק.

THINKING IT OVER

- 1. One of תוספות answers is that the מים did damage בכח שני. Seemingly אש also does damage (only) תולדה and is nevertheless חייב. Let the תולדה be a מים of מים be מים מים לופיש. Why do we need a new מים מים 16 !
- 3. When something (c) is derived through a צד השוה (from a & b) and the two מלמדים (a & b) have different rulings; what rulings apply to the מלמדים (c)? 18
- 4. תוספות discusses כה שני and כה שני. There may be two different ways to describe them. A. כה ראשון is the initial flow of water (e.g. if someone opens a faucet), and כה שני refers to the waters that follow after the initial flow.
- B. כה ראשון is the immediate effect of the water; the water damages by its initial force, and כה שני is when the water does damage later when it reaches a spot at some distance from its original source and its initial force is diminished (completely). Which of these explanations would be most appropriate for our חוספות?¹⁹

 18 See footnote # 14. See previous תוס' ג,ב ד"ה משורו [TIE 'Thinking it over' # 3].

 $^{^{15}}$ The גמרא (shortly) uses this reasoning to refute the suggestion that מבעה זה האש.

¹⁶ See בל"י אות פב.

¹⁷ See אמ"ה.

¹⁹ See חדושי ר"נ אות קטז.